

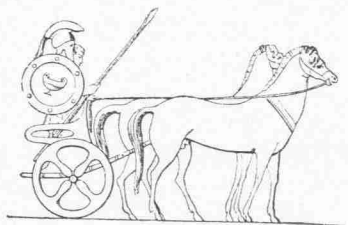
ΕΞ ΑΝΑΓΝΩΣΕΩΝ

ΠΟΙΑ ΕΙΝΕ Η ΟΥΙΔΑ

τῆς φυσικῆς πορείας τῶν πραγμάτων ἐφέροντο πρὸς δυσμάς, κατέκλυσε τὴν Ἑλλάδα. Αἱ Θῆβαι ἔγιναν τὸ κέντρον τῶν πολεμικῶν ἐργασιῶν τοῦ Μαρδονίου καὶ οἱ Θηβαῖοι ἐκθύμως ἠγωνίσθησαν εἰς τὸ πλευρὸν τῶν Περσῶν κατὰ τῶν ὁμοφύλων αὐτῶν. Ἐδωκαν καὶ συμβουλὰς εἰς τὸν Πέρσην στρατάρχην, τὰς ὁποίας ἂν ἤκουεν οὗτος καὶ δὲν ἐπέσπευδεν ὑπὲρ τὸ δέον τὴν διὰ τῶν ὄπλων κρίσιν θὰ ἐγίνετο ἴσως κύριος τῆς Ἑλλάδος παρὰ τὸν ἠρωϊσμὸν τῶν Σπαρτιατῶν καὶ τὴν μεγαλόφρονα αὐταπαρνησίαν τῶν Ἀθηναίων. Εὐτυχῶς δὲν τὰς ἤκουσε καὶ ἐπῆλθεν ἡ ἐν Πλαταιαῖς ἐνδοξὸς τῶν Ἑλλήνων νίκη. Αἱ Θῆβαι ὁμως ἐπλήρωσαν, ἂν καὶ ὄχι ὅσον ἔπρεπεν ἀκριβῶς, τὸ ἀσύγνωστον ἀμάρτημά των. Ὁ Πausanias τὰς ἐπολιόρχησε στενῶς καὶ οἱ ἀγέρωχοι ἄρχοντες τῆς πόλεως, πιστεύοντες ὅτι χρήματα ἀρκετὰ εἶχον ἵνα ἐξαγοράσωσι τὴν ζωὴν των, παρεδωκαν ἑαυτοὺς ὡς ἀντίποινα τῆς διαγωγῆς τῶν Θηβαίων εἰς τὸν Σπαρτιατὴν στρατηγόν. Οὗτος ὁμως ἐν Κορίνθῳ ἔσπευσε νὰ τοὺς θανατώσῃ πρὶν ἢ λάθωσι καιρὸν νὰ ἐνεργήσωσιν ὑπὲρ τῆς σωτηρίας των. Αἱ Θῆβαι ἔταπεινώθησαν τότε, χωρὶς βεβαίως ν' ἀπολέσωσι τι ἐκ τῆς παλαιᾶς των δυνάμεως. Ἄλλ' ὁ καιρὸς ταχέως πάλιν ἦλθε, καθ' ὃν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι Σπαρτιατὰι ἐβοήθησαν αὐτοὺς ἵνα ἀναλάβωσι πᾶσαν τὴν προτέραν ἐν Βοιωτίᾳ ἐπιρροήν. Οἱ Σπαρτιατὰι εἶχον ἀνάγκην τοιούτων συμμάχων παρὰ τὰ σύνορα τῆς Ἀττικῆς, καὶ οἱ Θηβαῖοι ὀλιγώτερον τῶν Σπαρτιατῶν ἠδύναντο ν' ἀνεγθῶσι τὴν αὐξοῦσαν δυνάμιν τῶν Ἀθηναίων. Τὸ 457 οἱ Πελοποννήσιοι παρέχουσι τὴν βοήθειαν αὐτῶν ἵνα οἱ Θηβαῖοι αὐξήσωσι τὸν περίβολον τῆς πόλεως των. Μικρὰ βεβαίως οὐδὲ πρότερον ἦτο αὕτη, διότι ὁ νικηφόρος ἐν Πλαταιαῖς ἑλληνικὸς στρατὸς ἐπὶ 20 ἡμέρας μάτην ἐπολιόρχει αὐτήν, οὔτε ἠλώθη δὲ τότε κυρίως. Ἄλλὰ τὸ 457 τὸ ἰσχυρὸν τοῦτο κέντρον ἐνισχύθη ἔτι μᾶλλον. Πόσον ἄρα γε; καὶ ποῖον ἦτο ἔκτοτε τὸ μέγεθος τῆς πόλεως καθ' ὅλον τὸν πολυκύμαντον ἑξῆς αἰῶνα καὶ κατόπιν κατὰ τὸν 4ον ἐπὶ Ἐπαμεινώνδου καὶ Πελοπίδου καὶ Ἀλεξάνδρου; Εἶνε ἄξιον τοῦ κόπου νὰ γνωρίσῃ τις κατὰ τὸ μέγεθος, κατὰ τὴν δυνάμιν ἐπομένως καὶ τὸν πληθυσμὸν τὴν κατὰστασιν πόλεως, ἧς αἱ τύχαι ἀναποσπάστως συνδέονται πρὸς μέγιστα τῆς πατρίου ἱστορίας γεγονότα. Αἱ Θῆβαι τοῦ Ἐπαμεινώνδου κατέβαλον διὰ παντός τὴν δυνάμιν τῆς κραταιοτάτης ἑλληνικῆς πολιτείας, τῆς Σπάρτης· αἱ Θῆβαι δὲ αὐταὶ ἀνέθρεψαν τὸν Φίλιππον καὶ διὰ τοῦ μεγάλου τοῦ Φιλίππου υἱοῦ παρεσκεύασαν τὸ παγκόσμιον τοῦ Ἑλληνισμοῦ στάδιον.

[Ἐπεται συνέχεια].

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΩΤΗΡΙΑΔΗΣ

Ἡ ἐπιφανὴς γυνὴ ἡ γράφουσα ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Ouida, ἧς τὸ δεῦτερον ὀλιγώτερον γνωστὸν ὄνομα Louise de la Ramée εἶνε πιθανῶς ἐπίσης πλαστὸν, εἶνε μία τῶν μυστηριωδεστάτων μορφῶν τῆς νεωτέρας φιλολογίας. Ὅλιγα ἢ μᾶλλον οὐδὲν γνωρίζομεν περὶ τοῦ προηγουμένου βίου της. Μεμονωμένα τινὰ γεγονότα εἶνε μόνον διηκριβωμένα, ὅτι ἐπὶ παραδείγματι ὁ πατὴρ της ἦτο μεταναστὰς ἀποκατασταθεὶς ἐν Λονδίῳ, ὅτι αὕτη ἐγεννήθη τῷ 1850, ὅτι νεανίᾳ ἤδη ἔγραφεν εἰς περιοδικὰ ζητούμενα νὰ ἐκλύσῃ τοῦ κοινῶς τὸ ἐνδιαφέρον καὶ ὅτι τὸ πρῶτον αὐτῆς βιβλίον «Under two flags» κατέστησεν αὐτὴν διὰ μιᾶς περιώνυμον.

Ἄλλο τι ὠρισμένως δὲν δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν. Εὐλόγως ὑποθέτομεν ὅτι ὁ νεανικὸς βίος τῆς Ouida ὑπῆρξε πάντως περιπετειώδης, διότι ἄλλως πῶς θὰ συνῆρριζε τὴν πείραν, ἧτις ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς εἰς τὰς ἄλλας γυναῖκας; Πόθεν θὰ ἐγνώριζε τί γίνεται εἰς τὰς λέσχας, εἰς τὸν στρατῶνα, εἰς τὰς φρουράς καὶ εἰς ἀμφίβολα ἀκόμη μέρη; Ἐρωτηθεῖσα περὶ τούτου ὑπὸ τοῦ ἐκδότου της, ἀπεκρίθη ἀπλούςτατα νῆ μὴ τὸν νοιάζῃ, καὶ εἰς τοῦτο εἶχε βεβαίως ἄδικον. Ἄλλ' οὔτε τὸ κοινὸν ἔχει ἐπὶ τέλους τὸ δικαίωμα νὰ πολυεξετάζῃ.

Κατὰ τὰ τελευταῖα εἴκοσι ἔτη ἡ Ouida ἔζησεν ἐν τινὶ ἐξοχικῷ μεγάρῳ παρὰ τὴν Φλωρεντίαν. Δὲν εἶνε πολὺ φίλη τῆς κωινωνίας, ἐν τούτοις δέχεται ἀσμένως ἐπισημοτήτας, ἰδίως τοῦ ἀνδρικοῦ φύλλου, ὡσάκις ἐπισκέπτονται τὴν γοητευτικὴν πόλιν· ἐνίοτε ἀπέρχεται εἰς Λονδίον ἢ Παρισίους, Ῥώμην ἢ Βενετίαν, πανταχοῦ ἐξεγείρουσα ἐκπληξιν καὶ ἐνδιαφέρον διὰ τῆς παραδόξου προσωπικότητός της. Διότι παράδοξα εἶνε καὶ τὸ βαδισμὸς της, καὶ τὸ παράστημά της καὶ ἡ στολὴ της καὶ ἡ συμπεριφορὰ της. Καὶ εἰς τὸν ἐπιπολαιότερον παρατηρητὴν ἐμποεῖ ἐντύπωσιν, καὶ ἂν ἔτι οὗτος ἀγνοῇ ὅτι πρὸ αὐτοῦ ἔχει περίφημον συγγραφέα.

Ἀμερικανὸς ζωγράφος ἐν Ἰταλίᾳ τώρα διατρίβων, περιγράφει τὴν Ouida ὡς ἐξῆς:

Ἦτο ὡραία φωταυγὴς ἡμέρα ἐν Βενετίᾳ καὶ διέπλεα τὴν Μεγάλην Διῶρυχα, ὅποτε διέκρινα μακρὰν περίκομφον ἰδιωτικὴν γόνδολαν, πλησιάζουσαν ταχέως. Ἐφείλκυσε τὴν προσοχήν μου διὰ τῆς θαυμασίας χρωματικῆς ἐντυπώσεως, τὴν ὁποίαν παρείγε μέγα ῥοδόχρουν ἀλεξήλιον ἐκ τριχάπτων, τὸ ὁποῖον ἐκράτει ἀνοικτὸν ἡ κυρία τῆς γόνδολας. Ὅτε τὸ πλοίαριον ἐπλησίασεν εἶδα εἰς τὸ πρόσθιον μέρος τῆς γόνδολας ὑπηρετὴν μὲ ὡραίαν οἰκοστολήν, εἰς δὲ τὸ κέντρον κυρίαν κεκαλυμμένην ὑπὸ νέρους μουσελίνης καὶ τριχάπτων. Ἐν ᾧ παρέπλεον διέκρινα ζευγὸς μικύλων, θελατικῶν ποδῶν μὲ διάτρητα περιποδία καὶ κίτρινα ὑποδήματα μὲ ὑψηλὰς κρηπίδας. Ἡ κυρία ἐστήριξε τοὺς ποδίσκους της εἰς ἀπέναντι αὐτῆς κάθισμα, καὶ ἀπὸ τὰ δύο δὲ μέρη καθήρχοντο παλλόμενα τὰ κύματα τῶν τριχάπτων. Ὅλα αὐτὰ ἦσαν τόσον κομψά, ὥστε ἔφερον εἰς τὸν νοῦν τὰς

γαλλικὰς ἐφημερίδας τοῦ συρμού. Διέκρινα ἀκόμη καὶ μικρὸν λευκὸν πῖλον. ἡ δὲ χεὶρ ἥτις ἐκράτει τὸ ἀλεξήλιον ἦτο μικρὰ καὶ ἐφόρει χειρόκτια ἐκ δέρματος τῆς Σουηδίας. Ἀλλὰ τὸ πρόσωπον ἔμεινεν ὑπὸ τὸ ἀλεξήλιον! Ἡδυνήθην ἐπὶ τέλους νὰ τὸ ἴδω, ὅτε τὸ βλέμμα μου ἀνερχόμενον ἀπὸ τὰ ὠραῖα ὑποδήματα ἐφθασε διὰ τῆς Φρου-Φρου ἐνδυμασίας τῆς εἰς τὸ πρόσωπόν τῆς. Ἦτο πρόσωπον πεντηκοντούτιδος γυναικός, περιβαλλόμενον ἀπὸ γλιδῶσαν ξανθὴν κόμην, ἥτις ὅμως ἦτο ἀρκετὰ ὑπόλευκος ὥστε νὰ φαίνεται τεφρὰ. Τὰ χαρακτηριστικά τῆς ἦσαν ἀδρά, σχεδὸν ἀνδρικά, ἡ δὲ χροιά ὑπωχρος παρὰ τὴν ἐρυθρότητα τοῦ καταπίπτοντος φωτός καὶ ρυτίδας δὲ παρετήρησα ὁμοίως. Μεγάλοι φαιοὶ ὀφθαλμοὶ μὲ παρετήρησαν ὑπερφάνως, ὅτε παρῆλθον μὲ τὴν γονδόλαν μου, ἐγὼ δ' ἐπὶ τινὰ χρόνον διελογίζομην ποία νὰ ἦτο ἀρὰ γε ἡ γυνὴ ἐκείνη.

Τὴν αὐτὴν ἡμέραν, περὶ τὴν ἑσπέραν, περιέγραψα τὴν συνάντησίν μου εἰς μίαν κυρίαν, ἥτις ἀνεφώνησεν ἀμέσως:

— Ἄ, ἦτο ἡ Ouida! Κ' ἐγὼ τὴν εἶδα σήμερα τὸ πρωί. Ναί, βέβαια, ἡ ἐνδυμασία τῆς εἶνε ἀπῶς νεανικὴ, ἀλλὰ τὸν Ἰούνιον εἰς τὴν Βενετίαν πρέπει νᾶνε κανεὶς πολὺ ἐλαφρὰ ντυμένος.

Τὴν νύκτα συνήντησα τὴν Ouida εἰς τὴν Πιάτσαν (τὴν Πλατείαν τοῦ Ἁγίου Μάρκου) ἐκάθητο εἰς μικρὸν τραπέζιον καὶ ἔτρωγε παγωτόν. Ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ φωταερίου ἐφαίνετο πολὺ θελκτικώτερα. Ἡ ἐνδυμασία τῆς ἀπετελεῖτο ἀπὸ μαῦρα τρίχαπτα, τὸν δὲ μικρὸν πόδα τῆς ὑπέδυε μολιέριον σάνδαλον πορποῦμενον διὰ περόνης ἀδαμαντοκοσμῆτου.

Ἔως ἐδῶ φθάνει ἡ διήγησις τοῦ αὐτόπτου μάρτυρος.

Ἡ Ouida δαπανᾷ διὰ τὰς ἐνδυμασίας τῆς ὑπέρογκα ποσά· οἱ περιφημότετοι τῶν γάλλων κατασκευαστῶν γυναικείων ἐνδυμάτων ὡς ὁ Worth καὶ ἄλλοι ἔλαβον τὴν τιμὴν νὰ ἐργασθῶσι διὰ τὴν ἐπιφανῆ αὐτὴν γυναῖκα. Ἐχει πάθος νὰ ἐνδύη τὰς ἡρωίδας τῆς μὲ πολυτελεῖς στολὰς, ὧν τὸ πρότυπον ἀρύεται ἐκ τῆς ἱματιοθήκης τῆς. Ἀδυναμία τῆς εἶνε τὰ τρίχαπτα καὶ αἱ σισύραι. Κατ' ἐξοχὴν δ' ἐναθρύνεται διὰ μίαν σαμουρόγουναν, τῆς ὁποίας ὠραιότερα οὐδ' ἐν αὐτῇ τῇ Ῥωσσίᾳ εὐρίσκεται — δῶρον πλουσίου Ῥώσου θαυμαστοῦ αὐτῆς. Ἐχει δὲ καὶ ὀλόκληρον συλλογὴν παλαιῶν πολυτίμων τρίχαπτων, τὴν ὁποίαν ἐπαυξάνει καθ' ἐκάστην διὰ νέων ἀγορῶν. Ἡ εὐκαιρία πρὸς τοῦτο δὲν λείπει εἰς χῶραν, εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκονται τόσοι εὐπατρίδαι περιελθόντες εἰς ἔνδειαν.

Παρὰ τὰς μικρὰς αὐτὰς ἀδυναμίας θαυμάζομεν ἐν τῇ Ouida, ὅχι μόνον τὴν μεγαλοφυᾶ συγγραφέα, ἥτις διὰ τῶν «Strathmore», «Puck», «Ariadne», «Two little wooden shoes» κτλ. κατέλαβεν ἐξοχον θέσιν ἐν τῇ ἀγγλικῇ φιλολογίᾳ⁽¹⁾, ἀλλὰ καὶ τὴν θερμοφυγὸν γυναῖκα, ἥτις ἐφάνη τόσον ὠφέλιμος εἰς τὴν Ἰταλίαν, τὴν πατρίδα τῆς ἐκλογῆς τῆς. Ἄν φορολογῆται τῶρα ἡ τοκογλυφία,

(1) Δύο ἔργα τῆς Ouida, τὰς Τοιχογραφίας καὶ τὸν Πάτερ Ἰωσήφ ἐδημοσίευσεν ἐν μεταφράσει τοῦ κ. Ἀγγ. Βλάχου καὶ ἡ «Ἔστια».

ἥτις κατέστρεψε καὶ εὐγενεὶς καὶ χωρικοὺς ἐν Ἰταλίᾳ, εἰς τοῦτο συνετέλεσε τὰ μέγιστα καὶ ἡ Ouida· ἔτι δὲ ἐργάσθη καὶ διὰ τοῦ λόγου καὶ διὰ τῆς γραφίδος πρὸς σύστασιν σωματείων προστατευτικῶν τῶν ζώων, διότι οἱ Ἰταλοί, ὡς καὶ πάντες οἱ μεσημβρινοὶ λαοὶ εἶνε, ὡς γνωστὸν, σκληροὶ βασιανισταὶ αὐτῶν.

A*

Ο ΟΠΑΛΛΙΟΣ ΛΙΘΟΣ

Οὐδεὶς πολῦτιμος λίθος ὑπέστη τὴν ἰδιοτροπίαν τοῦ συρμού, ὅπως ὁ ὀπάλλιος. Κατ' ἀρχὰς ὁ λίθος οὗτος ἐθεωρήθη ὡς ἔχων μεγάλην ἀξίαν καὶ ὡς φέρων εὐτυχίαν. Ῥωμαῖα δέσποινα δὲν ἐνόμιζε τίποτε πολυτιμώτερον τῶν ὀπαλλίων τῆς, ὅσον δὲ περισσώτερα εἶδη τοιούτων λίθων ἀπέκτα, τόσον εὐτυχέστερα ἦτο. Ἡ ἀγαθὴ φήμη τῶν ὀπαλλίων ἔμεινεν ἀνέπαφος καθ' ὅλον τὸν μεσαιῶνα, καὶ πρὸ 200 ἢ 300 ἐτῶν ἀκόμη οἱ ὀπάλλιοι ἤρresκον, ὅπως καὶ εἰς τὴν ἐποχὴν τῶν Ῥωμαίων, ἐνῶ μετέπειτα ἕνεκα περιέργου τροπῆς τοῦ συρμού ἐξέπεσαν τῆς ὑψηλῆς τῶν θέσεως. Εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ αἰῶνος ἡ ἀξία τῶν ἦτο ἐλαχίστη, δεισιδαιμονία δὲ κατέλαθε τοὺς ἀνθρώπους ὅτι ὁ ὀπάλλιος ἐπιφέρει δυστυχίαν. Ἡ ἀποστροφή αὐτῆ πρὸς τὸν πολῦτιμον λίθον ἀπεδόθη εἰς τοὺς Ῥώσους, διότι παρ' αὐτοῖς εἶναι γενική. Οὐδεὶς Ῥώσος, εὐρὸν κατὰ τύχην ὀπάλλιον, ἀρχίζει ἐργασίαν τὴν ἡμέραν ἐκείνην. Ὑπάρχει δὲ πεποιθήσις ριζωμένη ὅτι παντὸς εἶδους δυσάρεστα γεγονότα θὰ συμβῶσιν ἐὰν ὀπάλλιος εἰσέλθῃ ἐν ἀγνοίᾳ εἰς Ῥωσικὸν οἶκον. Ἡ δὲ ἀντιπάθεια προέρχεται διότι νομίζουσιν ὅτι ὁ ὀπάλλιος προκαλεῖ τὴν βασκανίαν.

Δυνατὸν ὅμως εἶναι εἰς ἄλλην αἰτίαν ν' ἀποδοθῇ τῶν ὀπαλλίων ἡ δυσφημία. Εἶναι γνωστὸν ὅτι ὁ λίθος οὗτος χάνεται εὐκόλως, ὅταν τὸν φέρῃ τις ὡς δακτύλιον, χάνεται δὲ μυστηριωδῶς χωρὶς νὰ τὸ ἐννοήσῃ ὁ κάτοχος. Τοῦτο προέρχεται διότι ὁ ὀπάλλιος ἔχει τὴν ἰδιότητα νὰ ἐκτείνεται, θερμαινόμενος. Ὄταν λοιπὸν ἡ χεὶρ τοῦ φέροντος θερμανθῇ, ὁ λίθος ἐκτείνεται κάπως, ἐπανέρχεται δὲ εἰς τὴν πρώτην θέσιν ἅμα ἡ χεὶρ ψυχρανθῇ. Ἡ ἐπανάληψις τοῦ γεγονότος τούτου ἐπιφέρει χαλάρωσιν εἰς τὸ δέσιμον καὶ ὁ λίθος χάνεται ἔξαρνα. Ἄλλη δὲ αἰτία εὐνόητος εἶναι καὶ ἡ ἐξῆς: Ὁ ὀπάλλιος πίπτων θραύεται εὐκόλως, ὥστε δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ κτῆμα ἀσφαλές. Εὐτυχῶς ἡ κακὴ φήμη τοῦ πολυτίμου τούτου λίθου παρέρχεται, ἤρresε μάλιστα νὰ ἐπαναλαμβάνῃ πάλιν τὴν παλαιάν του ἀγαθὴν φήμην. Ὁ ὠραῖος οὗτος λίθος κατὰ γενικὸν κανόνα εἶναι μικρός. Ὅσον μικρὸς ὅμως καὶ ἂν εἶναι πωλεῖται ἀντὶ 4 ἢ 5 λιρῶν ἀγγλικῶν ἐὰν ἔχη λαμπρὰ χρώματα. Ἡ τιμὴ αὐξάνει κατὰ πολὺ καὶ ἕνεκα τοῦ μεγέθους.

Ὁπάλλιος ἔχων διάμετρον ἡμίσεος δακτύλου ἀξίζει μόνον μίαν λίραν ἀγγλικήν, ἐνῶ ἄλλος ὅχι μεγαλύτερος ἀλλ' ἔχων λαμπρὰ χρώματα δύναται νὰ πωληθῇ 1000 λίρας ἢ καὶ περισσώτερον.

Ὁ λαμπρότερος ὀπάλλιος εἶναι ὁ εὐρεθῆς εἰς τὰ